

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.211/2022/12.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. június 21. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2021. december 20. napján kihirdetett 12.B.39/2020/84. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét és a foglalkozástól eltiltás tartamát mindkét vádlottnál 3-3 (három-három) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt elsőfokú ítéletével Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottakat társtettesként elkövetett költségvetési csalás büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) pont] és társtettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §] miatt személyenként – halmazati büntetésül – 1 év 8 hónap, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztésre és 5 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. Mindkét vádlottat előzetes mentesítésben részesítette, rendelkezett a szabadságvesztés büntetések végrehajtása elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjáról, az eljárás során lefoglalt és bűnjelként nyilvántartott okiratok kezeléséről, továbbá a bűnösnek kimondott vádlottakat kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen a nyilatkozattételre fenntartott határidőn belül egyrészt az ügyészség jelentett be fellebbezést mindkét vádlott terhére súlyosítás végett, indítványozva, hogy a másodfokú bíróság pénzbüntetést is szabjon ki velük szemben. Indokai szerint a törvényszék az erre irányuló ügyési indítvány ellenére egyik vádlottnál sem alkalmazott pénzbüntetést, holott a bűncselekményt haszonszerzés céljából követték el, és ugyan az eljárás során vagyoni és jövedelmi viszonyaikra nem nyilatkoztak, ellenben több éve életvitelszerűen Ausztráliában élnek, kiskorú gyermeket kívánnak örökbe fogadni, és az I. r. vádlott nevén jelenleg is – végrehajtási joggal terhelt – ingatlanok vannak. Mindebből álláspontja szerint alappal lehet következtetni arra, hogy a pénzbüntetés feltételeként előírt megfelelő jövedelemmel és vagyonnal rendelkeznek, ezért a pénzbüntetés kiszabásával az elsőfokú bíróság ítéletének súlyosítása indokolt (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség B.971/2014/123.).

[3] A határozatot másfelől védelmi fellebbezések is támadták, ugyanis szintén a nyilatkozattételi határidőben Terhelt1 I. r. vádlott védője elsődlegesen a költségvetési csalás büntetnének vádja alóli felmentés, annak eredménytelensége esetén másodsorban a kiszabott büntetés jelentős enyhítése; a Terhelt2 II. r. vádlott védelmében eljáró védő a terhelt felmentése érdekében élt perorvoslattal (elsőfokú iratok 87., 89. számú utóiratai).

[4] A vádlottak a számukra nyitva álló jogorvoslati határidőn belül nem tettek önálló nyilatkozatot.

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.95/2022/2. számú átiratában az ügyészségi fellebbezést mindkét vádlott vonatkozásában fenntartotta, míg a védelmi jogorvoslatokat alaptalannak találta. Észrevételei szerint a törvényszék a perrendi szabályok betartása mellett, a lényegesnek tekinthető bizonyítékok logikus értékelésével megalapozott tényállást állapított meg és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az elsőfokú bíróság mérlegelése a bizonyítékok egyenként és összességében történő értékelésével történt, az erre alapítottnan megállapított, megalapozott tényállás alapján a vádlottak bűnösségére vont következtetés okszerű, mert a valótlannal igazolt önerőre tekintettel a cég1 által a cég2 bankszámlájára utalt, költségvetésből származó összeg jogtalan megszerzése a terhükre róható. Törvényes a cselekmény jogi minősítése, az alkalmazandó törvény meghatározására is helytállóan került sor. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel a büntetés kiszabásánál irányadó alanyi és tárgyi körülményeket, melyekre figyelemmel nem vitatta, hogy az irányadó büntetési tétel törvényi minimuma alatt maradó szabadságvesztéseknek helye lehet. A vádhatóság részéről benyújtott fellebbezés iránya szerint azonban emellett pénzbüntetés kiszabását is indítványozta a vádlottakkal szemben, mert álláspontja szerint így teljesülnek megfelelően a büntetési célok, hiszen a bűncselekményt haszonszerzés céljából követték el. A törvénynek megfelelőnek tartotta a foglalkozástól eltiltás alkalmazását, mint ahogyan egyetértett a vádlottak előzetes mentesítésével is. Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség arra tett indítványt, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét megváltoztatva Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottakkal szemben pénzbüntetés kiszabásáról is rendelkezzen, egyebekben az elsőfokú határozatot hagyja helyben.

[6] Terhelt1 I. r. vádlott védője fellebbezését a másodfokú eljárásban indokolta részletesen, nem vitatva a tényállás megalapozottságát, de álláspontja szerint az ahhoz tartozó logikai következtetés anyagi jogot sért. A cég2 a kiírt pályázatra benyújtott dokumentációk alapján vissza nem térítendő támogatást nyert, melynek során semmilyen szabálytalanság nem történt. Ebből pedig álláspontja szerint az következik, hogy abban az esetben, ha a szabályosan elnyert támogatásból folyósított előleg összegét a társaság bizonyítottan a pályázati célra, a telephely fejlesztésére fordította, akkor nem valósulhatott meg a költségvetési csalás bűncselekménye. Az, hogy a már szabályosan elnyert támogatás összegéből az előleg lehívása nem szabályszerűen történt meg, mert az önerő igazolása nem volt megfelelő, legfeljebb hamis magánokirat felhasználása vétségének minősülhet. Nem vitatta, hogy az előleg lehívása során valótlán okiratok felhasználására kerülhetett sor, ugyanakkor a pályázati összeget a vádlottak bizonyítottan az elnyert támogatási célra, a telephely fejlesztésre fordították. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság nem tulajdonított megfelelő súlyt annak, hogy az I. r. vádlott a saját tulajdonát képező ingatlanokra a teljes pályázati összegre jelzálogot engedett. Ezzel a költségvetésből származó pénzeszköz megtérülése biztosítva volt, ami ugyancsak kizárja a vagyoni hátrány bekövetkezését. Az I. r. vádlott cselekménye tehát kizárólag hamis magánokirat felhasználása vétségének minősülhet, melynél a kiszabott büntetés helyett az igen jelentős időmúlásra tekintettel próbára bocsátás intézkedés alkalmazása lehet arányos. Jogorvoslata másodlagos okaként a cselekmény elkövetése óta bekövetkezett időmúlásra és az eljárás elhúzódására hivatkozott, melyek nyomatéka elvezethet ahhoz, hogy mind a kiszabott szabadságvesztés büntetést, mind a végrehajtás felfüggesztés próbaidejének tartamát jelentősen enyhítse a másodfokú bíróság. Emellett a vádhatósági fellebbezés kapcsán kifejtette, hogy álláspontja szerint a tényállásban nem szerepel olyan ténymegállapítás, hogy a vádlottak haszonszerzés céljából követték volna el a bűncselekményt, ebből kifolyólag a konjunktív törvényi feltételek közül a haszonszerzési cél hiányzik, valamint az sem állapítható meg, hogy a vádlottaknak megfelelő jövedelme, vagy vagyona van, jelenlegi lakóhelyükből és örökbefogadási szándékukból arra nem lehet következtetni. Mindezekre figyelemmel a vádhatóság pénzbüntetés kiszabására vonatkozó indítványának az elutasítását is indítványozta (másodfokú iratok 7. számú utóirata).

[7] Terhelt2 II. r. vádlott védője a bejelentett fellebbezését azzal egészítette ki, hogy a felmentésre irányuló elsődleges ok mellett másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítését is indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a II. r. vádlott vonatkozásában részben megalapozatlan, mert az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, illetve a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett. Szükségesnek tartotta annak rögzítését és nyomatékos értékelését, hogy a vádlottak olyan nagyságú magán ingatlan fedezetet nyújtottak, ami meg is haladta a pályázat során lehívott előleg összegét. Emellett a támogatás utófinanszírozású volt, az előleg kifizetésének a feltétele a megfelelő készültségi fok elérése is volt, melyet a cég1 leigazolt. Miután a költségvetési csalás csak szándékosan követhető el, az ügyészségnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a II. r. vádlottnak már az előleg lehívásakor sem állt szándékában a pályázat megvalósítása, aki egyébként a támogatási szerződést alá sem írta. Ezzel szemben a II. r. vádlott magatartása nem a költségvetést károsító eredmény bekövetkezésére irányult, vagyoni hátrány okozására szándéka nem terjedt ki, az önerő tekintetében tanúsított, esetleg szabálytalan magatartása nem bizonyított és a védelem szerint nincs is relevanciája. Vitatta a vagyoni hátrány okozásának a tényét is, mivel a biztosítékul felajánlott ingatlanok fedezik az állítólagos vagyoni hátrányt. Másodlagos jogorvoslati kérelme tekintetében túlnyomórészt egyetértett az elsőfokú bíróság által részletezett bünteteskiszabási körülményekkel, figyelemmel azonban az elkövetési időre, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által alkalmazott joghátrány még így is eltúlzottnak

tekinthető. A védő nem tartotta alaposnak az ügyészségi súlyosításra irányuló fellebbezést, ami csak feltételezésen és egy még nem realizált, jövőbeni eseményen alapul. Miután hiányzik a haszonszerzési célzat és a vagyoni hátrány okozására irányuló szándék, ebből az okból kifolyólag nem lehet helye pénzbüntetés kiszabásának (9. számú másodfokú írat).

[8] Az ítéltábla a perorvoslatok elbírálására a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, tekintettel arra, hogy a vádhatóság által a vádlottak terhére bejelentett fellebbezés kizárólag a szankció súlyosítását célozta [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont], és nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az arra jogosult ügyészség, a vádlottak és a védők sem indítványozták. Ezért a felülbírálatra tanácsulésen került sor.

[9] Ezzel összefüggésben elsődlegesen arra indokolt kitérni, hogy miután a védelmi fellebbezések elsődlegesen felmentés érdekében kerültek bejelentésre, az ítéltábla a jogorvoslatokkal támadott elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján bírálta felül, vizsgálva az ítélet megalapozottságát, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetések kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket, az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását, függetlenül attól, hogy mi és milyen okból fellebbezett. A másodfokú eljárásban tehát teljes volt a felülbírálat, melyet a Be. 590. § (2) bekezdése egyébként főszabályként ír elő.

[10] A hivatkozott törvényhelyek szem előtt tartásával a másodfokú bíróság a továbbiakban azt ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat. Ebben a körben a Be. 608. § - 609. § -ában foglaltak áttekintésével az volt megállapítható, hogy a törvényszék nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a) – h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés a) – d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve. Ilyen eljárási szabálysértésre a fellebbezők sem hivatkoztak.

[11] Az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, az indokolt bizonyítást felvette, majd megalapozott történeti tényállást [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A megalapozottság fogalmát a törvény pozitív formában, külön nem határozza meg, arra a megalapozatlansági okok hibájából lehet következtetést vonni. Szükséges azonban kiemelni, hogy a cselekménnyel okozott vagyoni hátrány összege némileg pontosításra szorul, ami csak nyilvánvaló elírásra vezethető vissza, hiszen a vádlottak által vezetett cég2-nek megítélt 148 914 545 forint vissza nem térítendő támogatás igényelt előlege a támogatási összeg szerződésben kikötött 50 %-aként valójában 74 457 272 forint volt [cég3 megkeresésre adott egyöntetű válaszai alapján, nyomozási irat VII. kötet 522., 533., 608. oldalai]. Ezért az elsőfokú ítélet [11], [19] és [29] bekezdéseiben megjelölt összeg ennek megfelelően helyesbítendő.

[12] Megjegyzi az ítéltábla, hogy az említett elírás miatt a Be. 592. § (1) bekezdésében írt teljes megalapozatlanság szóba sem kerülhetett, de nem jelentett részbeni megalapozatlansági okot sem [Be. 592. § (2) bekezdés a)-d) pont], hiszen az elsőfokú bíróság a tényállást hiánymentesen, valóságghűen állapította meg, ítélete ezáltal megalapozottnak tekinthető.

[13] A törvényszék ugyanis valamennyi releváns tényre kimerítő bizonyítást folytatott, az ügy helyes eldöntése szempontjából a rendelkezésre álló bizonyítékokat gondosan, a logika szabályai szerint értékelte. Számba vette a vádlottak védekezését, az eljárás során megtett, illetve írásban előterjesztett vallomásaikat, majd azokat egymással és a további bizonyítékokkal is megfelelően összevetette. Részleteiben vizsgálta a vádlottak által irányított cég2 működését, anyagi helyzetét a vád tárgyává tett időszakra vonatkozóan, a támogatási pályázat benyújtásával kapcsolatos, majd elnyerését követő eseményeket. Különösen körültekintő figyelmet fordított a vádlottak támogatási előleg igénylése során tanúsított tevékenységére, eljárására. Ennek érdekében védekezésük mellett értékelte a nagy számú tanúvallomást, a könyvszakértői bizonyítás eredményét, a tárgyi bizonyítékként lefoglalt könyvelési iratokat és a további okirati bizonyítékokat, különösen a pályázattal kapcsolatban rendelkezésre álló dokumentációt. A törvényszék gondosan elemezte a vádlottak vallomását, akik nem ismerték el a vádbeli tényeket, védekezésük szerint a vissza nem térítendő támogatás, azon belül a támogatási előleg igénylése során mindenben szabályosan jártak el, és a felajánlott ingatlanfedezet miatt a finanszírozás megfelelően biztosítva volt, a költségvetést nem érthette hátrány.

[14] Az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor az egyenként és kölcsönösen, iratszerűen értékelt bizonyítékok alapján a központi tényeket tagadó vádlottak védekezését elvetve, a tényállást a vádat támogató bizonyítékokra alapította. Különösképp az igazságügyi könyvszakértő megállapításai, tanú1, tanú25, tanú12, tanú10, tanú24 tanúk terhelőnek tekinthető vallomása, a társaság pénztárbizonylatainak értékelése, a támogató adatközlései ismeretében értett egyet az ítéltábla azzal az első bírói következtetéssel, miszerint objektív körülmények zárják ki egyértelműen, hogy a cég2 a támogatási előleghez szükséges megfelelő önerővel rendelkezett volna. Ezzel szemben épp a kft. likviditási problémái nyertek igazolást, mellyel a vádlottak is tisztában voltak, ezért az előleg lehívása érdekében kifejezetten megtevesztő magatartást tanúsítottak, manipulálva a pénztári főkönyvkartont, illetve fiktívnek minősíthető tagi kölcsönszerződést, bevételi pénztárbizonylatokat csatoltak. Miként a törvényszék mérlegelése során helyes ténybeli következtetéssel rámutatott, ennek valóban nem lehetett más oka, mint a finanszírozó megtevesztése, annak alátámasztása, hogy a kívánt önerő látszólag a cég rendelkezésre áll.

[15] Az elemzett bizonyítási anyag mellett a büntetőjogi felelősség eldöntéséhez szükséges tények hiánymentesen rögzíthetők voltak, és a tényállás megállapítása során az elsőfokú bíróság a közvetett bizonyítás szabályait is helyesen alkalmazta, egyes kétséget kizáróan bizonyított tényekből további tényekre helytállóan következtetett.

[16] Az ügy sajátossága, hogy a cég2 telephelyfejlesztés végett benyújtott pályázatának érvényessége az eljárás során nem kérdőjeleződött meg, az nem képezte vita tárgyát, hogy az egyébként *utófinanszírozott*, vissza nem térítendő támogatásra a cég a projekt megvalósítása során jogosulttá vált.

[17] Mindez azonban nem mentesíti a vádlottakat a támogatási *előleg* igénylésével kapcsolatban, mert ennek során már nemcsak, hogy a támogatási szerződésben írtakkal ellentétesen jártak el, hanem kifejezetten manipulatív, megtévesztő magatartást tanúsítottak az önerő igazolása érdekében. Ennek ismeretében nem foghat helyt az ingatlanfedezet meglétére hivatkozó védelmi érvelés, hiszen az magával a teljes projekt támogatásával és az utófinanszírozással volt kapcsolatos, míg az előleg lehívására egészen más feltételek vonatkoztak (támogatási szerződés melléklet 2.1.3. pont). Következésképp a fedezet megléte jelen esetben a büntetőjogi felelősség megítélése szempontjából irreleváns, Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak a valótlan okiratok benyújtásával, az önerő valótlan igazolásával a támogatási *előleget* szerezték meg jogtalanul, mert arra a társaság likviditási problémái ismeretében nem juthattak volna hozzá szabályosan.

[18] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége mindenben megfelel a formál-logika törvényszerűségeinek, mely mérlegelő folyamat eredményeként a tényállást valósághűen állapította meg. Megalapozatlansági ok hiányában a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság ún. ténybírói jellegét, a ténybeli hiba hiánya pedig kizárja a sérelmezett ítélettől eltérő tényállás megállapítását a másodfokú eljárásban.

[19] Utal rá az ítéltábla, különös tekintettel a magyar büntetőeljárásban is már hatályos részleges precedens jellegre, hogy a közzétett eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják [BH2020. 94. (Kúria Bfv.I.486/2019.)].

[20] Az elsődlegesen bejelentett védelmi fellebbezések tehát a törvényes mérlegelést támadták, mely nem lehetett eredményes. Az ítélet iratszerű, a lényeges bizonyítékokon nyugvó logikai levezetése hibátlan, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét igen részletesen és színvonalasan teljesítette.

[21] Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállás alapján törvényesen vont következtetést Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak bűnösségére, és cselekményeik minősítése is mindenben megfelel az anyagi jognak.

[22] A törvényszék helytállóan ismerte fel, hogy mindenekelőtt az időbeli hatály tekintetében kell állást foglalnia, különösképp arra figyelemmel, hogy az elkövetéshez képest az ügydöntő határozat meghozatalának – tehát az elbírálás – idejére a 2012. évi C. törvénybe foglalt új büntető kódex (Btk.) lépett hatályba.

[23] A vádlottak tekintetében valóban helye van az új törvény alkalmazásának, mivel a törvényszék által is felhívott feltételes szabadság lehetőségét illetően jelenleg kétségtelenül kedvezőbb anyagi jogi rendelkezés van hatályban, ami konkrét alapot teremtett az enyhébb elbírálásra [4/2013. (X.14.) BK vélemény, BH2014. 201.II.].

[24] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján helyesen állapította meg a vádlottak bűnösségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntettében, és a Btk. 345. § szerinti hamis magánokirat felhasználásának vétsége tekintetében is megalapozottan utalt arra, hogy e cselekményt nem lehetett a folytatólágosság keretei között értékelni, mert a valótlan tartalmú magánokiratok benyújtására egyszeri alkalommal, az előleg igénylésekor került sor. Így a folytatólágos elkövetés Btk. 6. § (2) bekezdésében írt törvényi ismérvei nem teljesültek maradéktalanul (36. számú BK vélemény), maga a közbizalom elleni cselekmény azonban – halmazatban a költségvetési csalás bűntettével – kétségtől megállapítható.

[25] Helytálló a társaságot közösen irányító, a támogatási előleg lehívása érdekében egymással szándékegységben közreműködő vádlottak társtettesi elkövetői alakjának megállapítása is.

[26] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi körülményeket alapvetően feltárta, ám a súlyosító körülmények közül mellőzendő a bűnhalmazatra való utalás, mely a kétszeres értékelés tilalmát sértené, hiszen a vádlottak terhére két bűncselekmény halmazata róható.

[27] A törvényszék e helyesbítéstől függetlenül a vádlottakkal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő, tetтарыныс és az egyéniesítés követelményeit teljesítő szabadságvesztést szabott ki, mely szükséges és egyben elégséges. Törvényesen került sor a szabadságvesztés büntetések próbaidőre való felfüggesztésére is, azonban a próbaidő tartamának enyhítése indokolt, mivel a vádlottak a cselekmény elkövetésétől a jogerős elbírálásig eltelt jelentős időmúlás ellenére továbbra is rendezett személyi körülményekkel rendelkeznek. Ennek ismeretében az ítéltábla szerint a rendelkező részben meghatározott mérsékelt tartam is megfelelő visszatartó erőt jelent az elsőfokú bíróság által megállapított törvényi maximum helyett, és megfelel a Btk. 85. § (1), (2) bekezdésében írt előírásoknak. A másodfokú bíróság a törvényesen kiszabott foglalkozástól eltiltás büntetés tartamát is azzal azonos, a cselekmény valós tárgyi súlyához mért arányosabb

tartamra enyhítette, mert az enyhítő tényezők száma és nyomatéka indokolta a méltányos büntetés kiszabását.

[28] A Btk. 50. § (2) bekezdése értelmében, akit *haszonszerzés* céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha *megfelelő jövedelme vagy vagyona van* pénzbüntetésre is kell ítélni.

[29] A vádhatóság végindítványában, majd súlyosításra irányuló fellebbezésében utóbbi büntetési nem kiszabását is indítványozta a vádlottakkal szemben, melyet a törvényszék nem tartott szükségesnek. Habár az elsőfokú ítélet erre vonatkozóan csupán szűk körű indokolást tartalmaz ([121] bekezdés), az ítéltábla alapvetően egyetértett azzal, hogy a vádlottak esetében a törvényi feltételek nem teljesülnek. Egyrészt a haszonszerzési célzat nem állapítható meg kétséget kizáróan, figyelemmel a cselekmény egymozzanatú jellegére, valamint arra a nem cáfolt terhelti védekezésre, hogy a támogatás lehívott előlegét a pályázat tárgyára, azaz épületberuházásra fordították, hiszen a munkálatok nem vitásan folytak, és a cég2 vizsgált anyagi helyzete ismeretében nem rendelkezett más likvid forrásokkal.

[30] Másfelől a vádlottak jelenlegi megélhetési viszonyai sem tisztázottak kellően, mindketten huzamosabb ideje életvitelszerűen külföldön élnek, anyagi és egzisztenciális viszonyaikra pedig az eljárás során nem nyilatkoztak, e tárgyban sem a nyomozás alatt, sem a törvényszéken nem folyt bizonyítás, erre irányuló indítvány nem került előterjesztésre, végrehajtással terhelt ingatlan szintén nem jelenthet a törvény által megkívánt megfelelő, rendezett vagyoni helyzetet. Egyet kellett tehát érteni azzal a védelmi érveléssel, hogy a vádhatóság feltételezésekre alapította a pénzbüntetés kiszabására irányuló indítványt, a törvényben előírt feltételek fennálltát megalapozó tények megállapíthatósága nélkül azonban büntetés kiszabásának nem lehet helye.

[31] Ekként a súlyosításra, a pénzbüntetés kiszabására irányuló ügyészégi fellebbezés nem foghatott helyt, míg a másodlagosan enyhítést célzó védelmi jogorvoslatok a felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének és a foglalkozástól eltiltás tartamának enyhítésére irányulóan, az említettek erejéig vezettek eredményre.

[32] Az előzetes mentesítés ugyan rendkívüli jogintézmény, de miként arra a törvényszék helytállóan utalt, alanyi körülményeik és a cselekmény jellege folytán a vádlottak érdemesek rá (BH1983. 221., BH1996. 510.).

[33] Emellett az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezések a szabadságvesztések végrehajtási fokozatának meghatározását, a végrehajtás elrendelése esetére értendő feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontját, a bűnjeleket és a bűnügyi költséget illetően is megfelelnek az irányadó jogszabályoknak.

[34] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése értelmében a jelzett körben megváltoztatta, míg a további rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése szerint helyes indokainál fogva helybenhagyta.

Debrecen, 2022. június 21.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó József s.k. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 12.B.39/2020/84. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.211/2022/12. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. június 21.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke